

Laat de show beginnen

Christus Triumfatorkerk zondag 30 januari 2022

Lezingen: Jesaja 61: 1-3 en Lucas 4: 14-30

Voorganger: ds. Jaap van den Akker

Komen

- Welkom
- Aanvangslied 'Heer onze Heer, hoe zijt Gij aanwezig' (Lied 275) (solo)
- Moment van Stilte
- Bemoediging en groet
- Psalm van de zondag Psalm 146: we zingen: 'Alles wat adem heeft love de Here' (Lied 146c: 1) (solo)
- Kyriegebed
- Glorialied 'Alles wat adem heeft love de Here' (Lied 146c: 7) (samenzang)

Woord

- Gebed bij de opening van Schriften
- Met de kinderen
- Schriftlezing: Jesaja 61: 1-3
- Lied: 'De Geest des Heren is op hem' (Lied 530: 1, 2 en 3) (solo)
- Schriftlezing: Lucas 4: 14-30
- Lied: 'De Geest des Heren is op hem' (Lied 530: 4) (solo)
- Preek

Waar zit het hem nou in, dat de dorpsgenoten van Jezus, de luisteraars naar zijn preek in de synagoge van Nazareth zich zo plotseling tegen hem keren?

Eerst lijkt alles toch prima te gaan?!

Jezus is weer in zijn geboortestreek. Hij bezoekt de ene na de andere synagoge en legt daar de Schriften uit en hij preekt er. En eindelijk komt hij ook in de stad waar hij is opgegroeid. De stad van Jozef en Maria: Nazareth. En natuurlijk bezoekt hij daar zoals het hoort óók op de sabbat de synagoge. En ja hoor, tijdens de dienst Jezus staat op. Precies wat zijn dorpsgenoten hoopten. Jezus staat op voor een lezing en een preek.

Hij gaat de tekst uit de profetenrol lezen. Hij kiest voor een gedeelte uit Jesaja 61. Het gedeelte dat ook wij hier zo juist hoorden.

Iedereen hangt aan zijn lippen. Wat een prachtige tekst. De tekst over het 'Genadejaar van de Heer'. Het aangename jaar des Heren. Het jubeljaar. Daar gaat dit gedeelte over. In Leviticus 25 is dat het jaar waarin het land opnieuw wordt verdeeld, zodat iedereen een nieuwe start kan maken, zodat je geen grootgrondbezitters en horigen hebt, als in andere landen, maar zodat iedereen zich er weer van bewust wordt dat het Beloofde Land door God in bruikleen is gegeven aan zijn volk, zodat het voor iedereen een beloofd land kan zijn en blijven, vruchtbaar en vreedzaam.

Of dat jubeljaar ooit in praktijk is gebracht is maar zeer de vraag. Of het land ooit echt is herverdeeld? Eigenlijk denken we van niet. Omdat de mens toch wel erg vast zit aan zijn bezit. Toen ook al.

Hoe dan ook. Dat jubeljaar is in ieder geval ook het jaar van het messiaanse nieuwe begin. Een nieuw begin voor om aan armen het goede nieuws te brengen, om aan verslagen harten hoop te bieden, om aan gevangenen hun vrijlating bekend te maken.

De mensen in de synagoge zitten op het puntje van hun stoel – denkbeeldig dan, want ze stonden of zaten op de grond. Wat gaat hun Jezus hier over zeggen?

Lucas voert de spanning op. Hij vertraagt het verhaal.

Hij rolde boekrol op – zo lezen we.

Gaf hem terug aan de dienaar.

Ging weer zitten.

Iedereen hangt gespannen aan zijn lippen.

En dan komt het eindelijk:

‘Vandaag is de schrifttekst die jullie gehoord hebben in vervulling gegaan.’

Prachtig!, denkt iedereen. Nu gaat het ook hier gebeuren. Het jubeljaar komt ook in Nazareth.

Wij worden niet teleurgesteld. Nu gaan wij het ook meemaken: bevrijding, genezing, vergeving.

Laat de show maar beginnen! Denken ze.

Tja en daar gaat het mis.

Want vervolgens zegt Jezus iets heel anders dan ze verwacht en gehoopt hadden.

Allereerst stopt Jezus de lezing uit Jesaja 61 middenin de zin. “...om een genadejaar van de HEER uit te roepen en een dag van wraak voor onze God,” zo staat er in Jesaja 61.

Maar dat van die wraak laat Jezus weg. Zijn dorpsgenoten lijden al jaren al generaties onder de dreunende soldatenlaarzen, onder geweld en onderdrukking, onder corruptie en misbruik van macht. Nu zullen ze bevrijd worden is hun verwachting en hun hoop, dat is wat het jubeljaar hun vertelt. Nu zal er wraak worden genomen op de goddelozen. De vijanden zullen verslagen worden, de goddelozen zullen ten ondergaan. Het land zal gezuiverd worden.

Maar dat gebeurt blijkbaar niet.

Want precies dat stukje tekst slaat Jezus over.

Expres. Want Jezus missie is een andere. En dat is wat hij hier probeert duidelijk te maken. Hij zal proberen vanaf nu om de goddelozen met liefde te winnen. Hij zal ook hen – juist hen - opzoeken en hen vertellen van Zijn Vader – de God van liefde. Hij zal zelfs met hen eten die een oordeel over zichzelf hebben afgeroepen. Jezus is niet tegen iemand. Hij zet niemand ergens tegenop. Hij is de genade in eigen persoon. Hij is het jubeljaar dat hij aankondigt: heden is dit Schriftwoord in uw oren vervuld.

Dat is het – dat zet kwaad bloed bij de hoorders. Dat is niet te verkroppen. Jesaja 61 gaat niet in vervulling als er nog tollenaars zijn die je afpersen, als er nog soldaten zijn die de dienst uit maken, als de tempeldienst ontheiligd wordt door geloofsgenoten die heulen met de vijand. Langzaam slaat de bewondering voor Jezus om in verbijstering.

En het wordt nog erger. Want Jezus vertelt vervolgens ook nog met zoveel woorden dat God, dat hij zelf er eerder is voor heidenen, voor buitenlanders, mensen die zich niet aan de wet houden, dan voor het vrome volk dat in de synagoge verzameld is. Elia werd toch ook naar het buitenland gestuurd om de weduwe van Sarepta van de hongersnood te redden? En Elisa, Elisa genas toch juist Naäman *de Syriër*? Wat verwachten jullie nou?

Er knapt iets bij de hoorders.

Zij dachten juist een streepje voor te hebben. Zij kennen Jezus. Hij is een dorpsgenoot.

Sommigen hebben met hem op school gezeten. Met hem buiten gespeeld. Of Hij kwam brood bij hen kopen. Of hun vaders waren collega’s... Het is hún Jezus. En nu zegt hij dat hij er vooral is voor anderen? Heidenen, buitenstaanders? Onmogelijk. En nog erger. Elia en Elisa moesten Israël uit vluchten om dat ze bedreigd werden door hun eigen geloofsgenoten. Israël zelf was in die tijd afvallig geworden en Elia en Elisa vonden meer geloof buiten Israël dan in Israël.

Ook dat hakt er in bij de toehoorders in de synagoge van Nazaret. Worden zij nu vergeleken met het afvallige Israël?

Ja – dus.

Die vraag: “Dat is toch de Zoon van Jozef?” Die vraag lijkt een neutrale informatievraag. Een vaststelling eigenlijk. Die ogenschijnlijk informatieve vraag is een teken van ongeloof. Daar slaat Jezus op aan in zijn preek. Deze mensen, deze bekenden zien mij als de zoon van Jozef. Als een

mens. Een aardige man, een goede prediker, een rabbi of een wonderdoener wellicht, maar Messias, Zoon van de Allerhoogste? De vertegenwoordiger van het Genadejaar van de Heer? Nee -dat kan er bij hen niet in.

Het is een heftige tekst.

Ook als wij hem tot ons door laten dringen.

Het stelt ons de vraag waarom wij hier eigenlijk zijn vanmorgen, waarom wij ook thuis gelukkig weer onze kerkdienst hebben opgezet om mee te vieren.

Kijk het is niet verkeerd om de vertrouwde woorden weer te horen, om de liederen te zingen vandaag mag het weer!. Het is niet verkeerd om blij te zijn we elkaar weer te zien en zo meteen zelfs koffie te kunnen drinken. Ik geniet er ook van.

Maar Jezus legt wel de vinger op de zere plek vandaag in de synagoge van Nazaret.

Daar gaat het niet alleen om. Het gaat óók om Wie Jezus is. Waar hij voor staat. Het gaat ook om met elkaar belijden dat in Jezus God zelf onder ons is gekomen. Het gaat ook om Hem de lof toe te zingen. Dat vieren en belijden.

Geloof in Jezus als zoon van God dat vraagt nogal wat van ons hoorders.

Toen in Nazareth en nu in Den Haag.

Ons geloof wordt scherp ondervraagd.

Want het is makkelijker om over Jezus te praten als voorbeeld. Als iemand die de scherpe kantje van het oog om oog tand om tand geloof van het Oude Testament afhaalt. Een rabbi die vernieuwing breng. Die mensen weer terugbrengt op het rechte pad. Terugbrengt bij hen zelf. Terugbrengt bij God.

En dat is allemaal waar. En zo lukt het ons om het geloof weer wat meer *salonfähig* te maken.

En dat is goed. Wat de inwoners van Nazaret zagen en hoorden van Jezus en wat ze van hem verwachten was ook allemaal waar, en toch werd er een stap verder van ze gevraagd. En toch wordt er een stap verder van ons gevraagd.

Erkenning dat Jezus kwam als redder van armen en slaven, ongelovigen en goddelozen. En dat dat dus ook van ons wordt gevraagd. Dat ook wij getuigen van Gods ontferming. Heel maken wat kapot is. Niet achterover leunen in de synagoge of kerk en kijken welke voorstelling er door Jezus vandaag wordt gegeven, maar in de praktijk brengen wat de Thora van je vraagt.

Actief kiezen voor Jezus, dat betekent ervoor uitkomen dat Jezus meer is dan een voorbeeld en leermeester. Dat Jezus God zelf vertegenwoordigd op aarde. Dat je in hem dichtbij God komt, omdat hij God zelf is.

Hoe ingewikkeld dat ook is, dat is wat Jezus doet. Lees de eerste zin van het Evangelie van vandaag nog maar eens: Vervuld met de kracht van Geest keerde Jezus terug naar Galilea.

In die geest gaat hij.

In die geest neemt hij geen blad voor zijn mond.

In die Geest gaat hij langs de afgrond – in het verhaal van vandaag, en in het verhaal van zijn leven. Hij scheert langs de afgrond op Goede vrijdag, en hij valt in de afgrond – tot hij wordt opgevangen.

En wij?

Hoe onaantrekkelijk het ook klinkt, dat wordt ook van ons gevraagd. Als we gaan in het spoor van deze Jezus. Dan moeten we ook de minder makkelijke kant durven kiezen. Durven zeggen dat Hij het is die ons inspireert, die ons iets van God laat zien. Dat hij God dichtbij brengt. Hoe ongelofelijk dat ook klinkt. Hoe vreemd anderen dat misschien ook vinden.

Dat we deze Jezus proberen te volgen: Hij die beschimpt wordt. En de synagoge wordt uitgegoid. Hij die doet wat ons zo tegen staat. Eten met collaborateurs, naast een prostitué gaan zitten, zijn armen om een dakloze slaan. Jezus volgen, daar maak je je niet altijd populair

mee. In de ogen van de wereld. De weg van Jezus is de weg van een *looser*. Het is wat van ons gevraagd wordt. Die weg.

En toch is het de enige weg.

De enige weg die leidt naar het genadejaar van God. Het jubeljaar, waar iedereen leeft met elkaar en met God. Moeilijk te verkopen misschien, moeilijk te geloven ook, maar waar.

Echt waar. Amen.

- Muzikaal intermezzo

Antwoord

- Dankgebed, voorbeden, stil gebed, gezongen Onze Vader (Lied 371) (**samenzang**)
- Collecte

GAAN

- Slotlied 'Jezus roept hier mensen samen' (Lied 975: 1 en 3) (**samenzang**)
- Zegen